

Değerler Eğitimi

BİNGÖL İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

İçindekiler

- 1 *Peygamber Hayatından Örnekler*
- 2 *Sahabe Hayatından Örnekler*
- 3 *Bostan ve Gülistan'dan Hikâyeler*

- Arge Birimi -

Lise Kademesi Uygulama

Her hafta Pazartesi günü kitap okuma saatinde öncelikle Peygamber (sav) hayatından örnek verilen metni okuyup "Öğrendim" kısmında yer ala boşluktaki açıklamayı doldurmalıdır. Bostan ve Gülistan hikâyesi okuduktan sonra hikâyeden öğrenilenler "Oku-Yorum" kısmına yazılmalıdır.

Medeniyetin İzinde...

Peygamber'in (sav) Hayatından Değerler Eğitimi

KİBİRLENMEYİ
SEVMEZDİ

Şöyle buyuruyorlar: "Kim kendini büyük görür veya kibirle yürürse, Allah'a, kendisine karşı gazaplı olduğu halde kavuşur."
(Müsned, 2,118)

Öğrendim

Bugün ben de Peygamber Efendimizin bildirdiği gibi Allah'ın kendisine gazap duyduğu, kibirli birisi olmamaya karar verdim. Kibirlenmemek ya da mütevazı olmak için elbiseden yürüyüşüme, insanlara hitap şeklinden bakışıma kadar dikkat etmem gereken birçok husus olduğunu fark ettim. Ama en önemlisi herhalde.....

Sahabelerin Vasıfları

SÖZLERİ EDEP
VE İNCELİK
DOLUYDU

Kubâs bin Üşeym radiyallahu anh: "Ben ve Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem, Fil Senesi'nde doğduk" demişti. Osman bin Affan radiyallahu anh ona: "Sen mi daha büyüksün, yoksa Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem mi daha büyük?" diye sordu. Mübarek sahabe, şu edep ve incelik dolu karşılığı verdi: "Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem, benden çok çok ve tarife sığmaz derecede büyüktür. Doğumda ise ben O'ndan daha eskiyim..."

Bostan İle Gülistan

Gülistan-I. Bölüm 22. Hikâye

Bir Sultanın, adını anması bile korkunç bir hastalığı vardı. Yunan hekimlerinden bir topluluk, bu hastalığın şifası ancak şu vasıflarda bulunan insanlarda vardır deyip sultana vasıfları bir bir saydılar. Sağa sola tellallar yollandı. Araya araya nihayet o vasıflara uygun bir köylü çocuğu buldular. Bunun üzerine Sultan onca mal mülkle anasını ve babasını razı ettikten sonra çocuğun katli için işi hâkime havale etti. Bunun üzerine hâkim, " Sultanın sağlığı için Haktan birinin katli uygundur "değil fetvayı verdi.

Sözü uzatmayalım. Cellat geldi. Çocuğun boynunu vurmak için kılıcını çekti, hazırlandı, işaret bekledi. Çocuğun gülüşü Sultan'ın dikkatini çekti. "Çocuk" diye seslendi, "gülecek zaman mıdır?"

Çocuk hala gülümseyerek "Sultanım" diye cevap verdi, "çocukların nazı, ana babasına geçer. Davayı hâkime götürüp, adaleti sizden isterler. Ne dersin ki; anam babam dünya malı için beni feda ettiler. Hâkim kanımın dökülmesini hükmetti. Sizse sağlığınız için ölmemi bekliyorsunuz. Geride sığınacağım bir Allah kaldı."

Sen varken artık, kime feryat edeyim?

Sana şikâyetle, senden adalet bekliyorum.

Çocuğun sözlerini duyan sultan hüznünlendi, gözleri doldu. "Bu günahsız çocuğun kanını dökmektense ölürüm daha iyi. "Deyip çocuğu kucakladı, yüzüne gözüne öpücükler kondurdu, sayısız mal mülk verip onu özgür bıraktı.

Bu hikâyeyi anlatanlar, der ki; "Sultan, o hafta içinde şifa bulup, hastalığından kurtuldu."

Fil terbiyecilerinden biri Nil nehrinin kenarında

Sözleri hala atarımda, şu beyti söylüyordu:

'Ayağının altındaki karıncanın halini bilmezsin.

Oysa filin ayağının altındaki senin halin gibidir.'

Oku-Yorum

Oku-Yorum

Peygamber'in (sav) Hayatından Değerler Eğitimi

BİR MESCLİSTE
KİMSEYİ
YERİNDEN
KALDIRIP DA
OTURMAZDI

*Abdullah bin Ömer radyallahu anh anlatıyor: "Rasulullah bir kişiye oturduğu yerden kaldırıp sonra oraya oturmayı yasaklanmıştır."
(Buhârî, İstizam, 32)*

Öğrendim

Artık ben de Peygamber Efendimiz gibi bir meclise girdiğim zaman kimseyi yerinden kaldırıp oraya oturmayacağım. Çünkü bu durum şu açıdan çok önemlidir:

Sahabelerin Vasıfları

**ZAYIFLARIN
HAKKINI
GÖZETİRLERDİ**

İçlerinde Mikdad b. Esved'in de bulunduğu bir askeri birlik düşmanlar tarafından kuşatılmıştı. Birliğin başındaki kumandan hiç kimsenin bineğini otlatmaya çıkarmamasını emretti. Ancak bu emre uymayan bir asker bineğini otlatmaya çıkardı; kumandan da haber aldığı anda onu cezalandırdı. Adam: "Hayatımda hiç bu kadar ağır bir ceza almamıştım." diye söylenerek yerine dönüyordu. Yolda Mikdad b. Esved ile karşılaştı. Onun perişan halini gören Mikdad ne olduğunu sordu. Adam da başına gelenleri anlattı. Bunun üzerine Mikdad b. Esved kılıcını kuşanıp adamı da yanına alarak kumandanın yanına gitti. Mikdad, kumandana: "Bu adama ceza vermeye hakkın yoktu. Kısas yapılması gerekiyor "dedi. Kumandan bunu kabul etti, ancak adam onu affetti. Bu olanlar üzerine Mikdad : "Yemin ederim ki artık İslam'ın hâkim olduğunu görebileceğim "diyerek kumandanın yanından çıktı.

Bostan İle Gülistan*Gülistan-İİ. Bölüm 21. Hikâye*

Lokman hekime sordular: "Edebi kimden öğrendin?"

Cevap verdi: "Yaptıklarımı yapmaktan sakındığım edepsizlerden."

*Şaka niyetine de söylenmiş olsa bile,
Her sözde akıl sahibi için ibret vardır.
Cahilin karşısında yüz hikmet okunsa da
Kulaklarında kalan sadece masaldır.*

Oku-Yorum

Peygamber'in (sav) Hayatından Değerler Eğitimi

HAYIRDA
ACELE
EDERDİ

Ukte bin Haris radiyallahu anh şöyle anlatıyor: "Bir keresinde, Medine'de Peygamber Efendimizin arkasında ikindi namazını kılmıştım. Selam verip namazı bitirdikten sonra süratle yerinden kalktı, safları yararak hanımlarından birinin odasına gitti. Cemaat, onun bu telaşından endişe ettiler. Sevgili Peygamberimiz kısa bir müddet sonra döndü. Ashabının meraklanmış olduğunu gördü ve davranışının sebebini açıklayarak: 'Odamız da biraz altın olduğunu hatırladım da beni (hayırda acele etmekten) alıkoyulmasını istemedim ve derhal dağıtılmasını emrettim.' buyurdu."

(Buhârî, Ezân, 158)

Öğrendim

Bundan sonra ben de Peygamber Efendimiz gibi önüme gelen ya da teşebbüs ettiğim iyilik fırsatlarını hemen yerine getirmek için gayret edeceğim. Böyle davranmanın şu açıdan gerekli olduğunu düşünüyorum:

Sahabelerin Vasıfları

YANILDIKLARI
NDA KABUL
EDERLERDİ

Bir kişi Hz Ali'den bir mesele sordu. O da bildiklerini söyledi. Ancak soruyu soran "Hayır Ey Müminlerin Emiri! Söylediğiniz gibi değildir; şöyle şöyledir" dedi. Bunun üzerine Hz Ali "Evet, senin söylediğin doğru; ben yanıldım" buyurdu ve sonra da "Her ilim sahibinin üstünde daha iyi bilen biri vardır " (Yusuf, 76) ayeti kerimesini okudu.

Bostan İle Gülistan*Gülistan- II. Bölüm 29. Hikâye*

Ebu Hureyre radiyallahu anh her gün Peygamberimizin huzuruna gelirdi. Bir gün peygamberimiz "Ey Ebu Hureyre! Beni gün aşırı ziyaret et ki bir gün sevgim çoğalsın." buyurdu.

Arife sordular: "Güneş bu kadar güzelken, iltifat edeni hiç işitmedik, neden?" Cevap verdi: "her gün görüldüğü için. Kışın bulutların arasından çıktığı vakit sevinmez misin?"

*Görmeye gitmen ayıp değildir,
Yeter dedirtmediğin müddetçe insanları.
Kötü işlerinden ötürü kendini kınarsan,
Başkalarının kınamasına gerek kalmaz.*

Oku-Yorum

Peygamber'in (sav) Hayatından Değerler Eğitimi

YANINDA OLAN
MALI GİZLEMEZ,
FAKİRLERE
VERİRDİ

Şöyle buyuruyorlar: "Yanımda olan bir şeyi sizden kesinlikle gizlemem! Kim iffetli olmak isterse Allah onu iffetti kılar. Kim sabretmek isterse Allah ona sabrı kolaylaştırır. Kim müstağni olmak isterse Allah onu müstağni kılar, kendisine gönül zenginliği lütfeder. Size sabırdan daha hayırlı ve daha faydalı bir şey ihsan edilmemiştir.

(Buhârî, Rikâk, 20)

Öğrendim

Bugünden itibaren yanımda bulunup da ihtiyaç fazlası olan mallar hakkında şunları yapmaya karar verdim:

Sahabelerin Vasıfları

Hz Ebubekir halife seçildiğinde bir koyun sürüsüne sahipti. Bu koyunlarla bizzat ilgilenir; çoğu zaman onları kendisi otlatırdı. Koyunlarına mahallenin koyunları ile birlikte bizzat kendisi sağırdı. Bir gün küçük bir kız çocuğunun annesine "O artık halife oldu. Bizim koyunlarımızı kim sağacak?" dediğini duydu. "Hayır; hayatıma yemin ederim ki fırsat buldukça sizin koyunlarınızı da sağmaya devam edeceğim. Umarım ki aldığım bu vazife ahlakımı değiştirmeyecektir" diye onları teskin etti. Bu şekilde halife seçildikten sonra da mahallenin koyunlarını sağmaya devam etti. Bazen mahallenin küçük çocuklarına "Köpürterek mi yoksa normal bir şekilde sağayım" diye sorardı. Onların "Köpürterek sağ!" veya "normal bir şekilde sağ" deyişlerine göre hareket ederdi.

MAL VE MAKAM
ONLARI
DEĞİŞTİRMEMİŞTİ

Bostan İle Gülistan*Gülistan- II. Bölüm 42. Hikâye*

Bir gönül adamı, pehlivana öfkeden kızmış köpürmüş halde görünce sordu:
"Buna ne olmuş?"

Orada hazır bulunanlardan biri cevap verdi: "Biri, ona sövmüş."
Günün adamı bu cevap üzerine şöyle dedi: "Ey soysuz! Bin okkalık taşı kaldırırsın da, kötü bir söze mi katlanamazsın!"

**Ey alçak nefesine karşı güçsüz kalan pehlivan!
Yiğitlik sevdasını bırak erkeklik neyine senin!
Tatlı dilli ol! Ağza yumruk atmak mertlik değil!
Filin ağzını da yırtsan, insanlıktır mühim olan
Mütevazı ol! Zira Ademoğlu yaratıldı topraktan.**

Oku-Yorum
